

The background of the slide is a photograph of a church with a prominent gable and a cross on top, set against a clear blue sky. Bare trees are visible in the foreground and midground. The church has a red-tiled roof and a large arched window. The overall scene is bright and clear.

Térség-típusok és fejlesztéspolitika

Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH)

A vidékfejlesztés jelene és jövője

Műhelykonferencia 2014. június 24. Kecskemét

Megyesi Boldizsár, MTA-TK, Szociológia Intézet

VÁZLAT

- A fejlesztéspolitikai környezet átalakulása
- Lehetséges térség tipológia a térségi hálózatok alapján
- Fejlesztéspolitikai következmények

A FEJLESZTÉSPOLITIKAI KÖRNYEZET

Átalakuló kormányzás (Rhodes 1997, 2006, Pálné, 2009, Gajdusчек 2009)

- Európai uniós csatlakozás
- Pályázati rendszer
- Fejlesztés-politikai intézményrendszer átalakul;
- Közvetítő szereplők (Kovách)
- Helyi intézmények szerepe

A PROJEKT, MINT IGAZOLÁSI REND

(BOLTANSKI-THEVENOT (1991), BOLTANSKI-CHIAPELLO 2006)

Az igazolási rezsimek modellje (mely feltételek alapján eldönthető, hogy a javak értékelése, vagy elosztása méltányos és legitim módon történik-e)

a projekt cité: „egy új és egyre erősebb befolyást gyakorló logika jelent meg, olyan, amely mozgékonyt, elérhetővé, az egyén személyes kapcsolatainak sokféleségét hangsúlyozza” (Boltanski-Chiapello 2002:9).

Jellemzői:

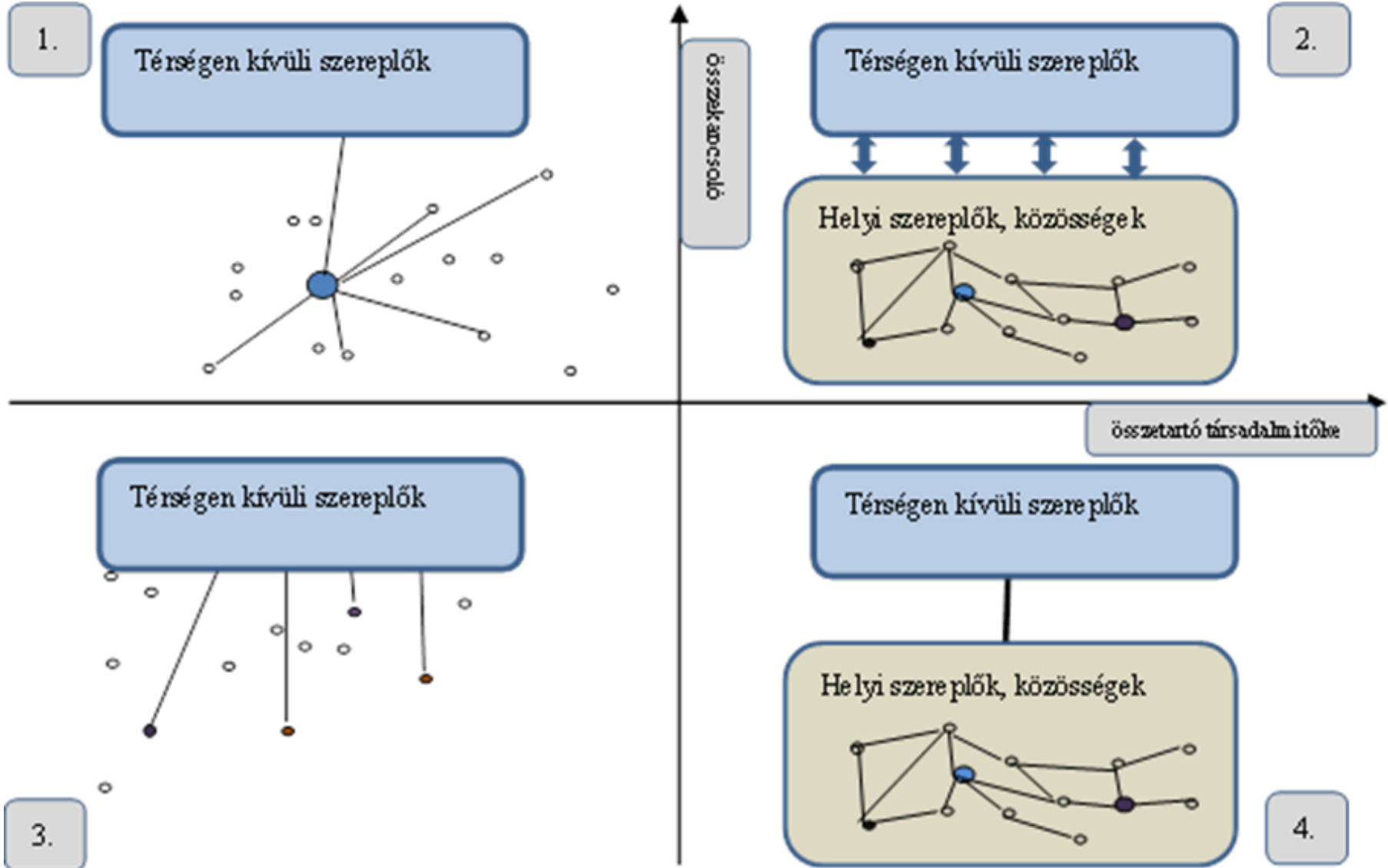
- Hálózati logika
- Legnagyobb érték az aktivitás
- Rugalmasság, őszinteség
- Tipikus szereplők
- Fizikai háttér: számítástechnikai, új szervezeti formák, a tevékenységek kiszervezése.

AZ IDEIGLENES INTÉZMÉNYEK

Az ideiglenes intézmények:

- Egyszeri alkalomra
- A napi rutintól eltérő feladatra
- meghatározott időszakra
- komplex (egymással összefüggő) teendőkre (célokra) szerveződő feladat (sor)
- Amely külön szervezeti keretet igényel
- Ideiglenes tudás-szervezetek
- Kormányzati, önkormányzati háttérű, vagy civil szervezetek (helyi, globális)

A TÁRSADALMI TŐKE, MINT ELEMZÉSI KERET

1. TÍPUS

Csoporton belül:

- Alacsony énhatékonyság
- Kevés kapcsolat
- Megbízhatóság hiányzik

Központi (távoli) intézmények:

- Magas énhatékonyság
- Jó kapcsolat
- Megbízhatóság magas

Összetartó jellegű

Össze kapcs.

Például:

- ProVértés Közalapítvány
- Hajdúnánási járás

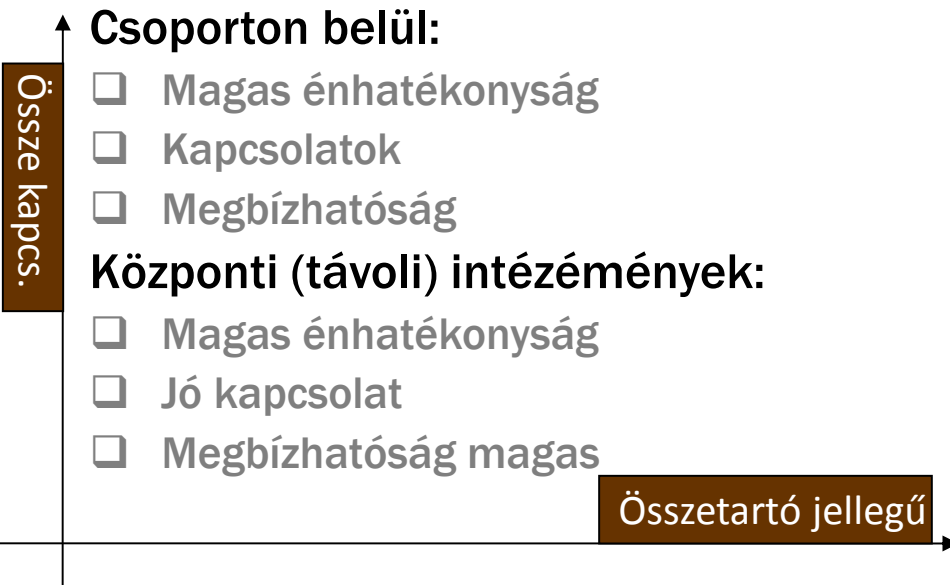
A „magányos hős”:

- A fejlesztések egy szereplő aktivitásán múlnak
- Jó intézményi kapcsolatok;
- Sérülékeny rendszer;
- Kevés visszacsatolás.

2. TÍPUS

Például:

- Zalaszentgróti kistérség

Stabil partnerség:

- Kiépült helyi intézményrendszer;
- Helyben beágyazott fejlesztéspolitika;
- Jó kapcsolatok a központi intézményrendszer irányába;
- Az alulról jövő kezdeményezések, nyitott helyi döntéshozók.

3. TÍPUS

A magára hagyott térség:

- Csekély együttműködés
- Akadályozott az információáramlás
- A helyi ötletek, igények rejtve maradnak.

Összetartó jellegű

Csoporton belül:

- Alacsony énhatékonyság
- Kevés kapcsolat
- Megbízhatóság hiányzik

Központi (távoli) intézmények:

- Alacsony énhatékonyság
- Gyenge kapcsolat
- Megbízhatóság alacsony

Össze kapcs.

Például:

Lengyeltóti kistérség;

4. TÍPUS

A „belső harmónia”:

- Egyeztetett elképzelések
- A tervezés különböző szakaszaiban a helyi lakosság igényeit figyelembe veszik;
- A vertikális viszonyok gyengék.

Összetartó jellegű

Például:

Vasvári kistérség;

Csoporton belül:

- Magas énhatékonyság
- Kapcsolatok
- Megbízhatóság

Központi (távoli) intézmények:

- Alacsony énhatékonyság
- Gyenge kapcsolat
- Megbízhatóság alacsony

Össze kapcs.

KÉT ESETTANULMÁNY

Félig strukturált interjúk és dokumentum-elemzés alapján egy-egy esettanulmány (34/36)

Vasvár

Lengyel-tóti

ÖSSZEHASONLÍTÁS

Lengyeltóti

Vasvár

Össze kapcs.

Összetartó jellegű

Csoporton belül:

- Alacsony énhatékonyság
- Kevés kapcsolat
- Megbízhatóság hiányzik

Központi (távoli) intézmények:

- Alacsony énhatékonyság
- Gyenge kapcsolat
- Megbízhatóság alacsony

Csoporton belül:

- Magas énhatékonyság
- Kapcsolatok
- Megbízhatóság

Központi (távoli) intézmények:

- Alacsony énhatékonyság
- Gyenge kapcsolat
- Megbízhatóság alacsony

EREDMÉNYEK: A TÁRSADALMI TŐKE MUTATÓK

Lengyeltóti		Vasvár
Ritka, gyenge	Horizontális kapcsolatok	Sűrű, erős
Ritka, gyenge	Vertikális kapcsolatok	Ritka, erős
Csekély	Szavahihetőség	Magas <i>„ha megcsinálom én, akkor tudom, hogy rendben van”, „itt nincsenek szerződések, odamentem kezet fogtam, megegyeztünk”</i>
Csekély <i>„Az a szocialista polgármester, aki tudott lobbizni, az kapott állami támogatást”</i>	Énhatékonyság	Magas <i>„egy csomó égető gondot meg tudnánk helyben oldani, nem tökéletesen, mert ehhez az egész rendszert kell megváltoztatni, de vannak dolgok...”</i>

EREDMÉNYEK: A FEJLESZTÉSI PARADIGMA JELLEGE

Lengyeltóti		Vasvár
különböző helyi intézmények Szomszédos önkormányzatok központi állami intézmények: aktív résztvevők	Szereplők	különböző helyi intézmények központi állami intézmények: szabályozó környezet elemei.
külső szakértői (önkormányzati, vállalkozói és civil szektor)	Tudás:	helyi szakértői (önkormányzati, vállalkozói és civil szektor) helyi, lokális tudással és tudományos ismeretekkel ötvözve →komplex tudás készlet
59% a pályázati források aránya Koncentráltan érkező források	Források:	A piaci beruházás és az Európai uniós fejlesztési források hasonló aránya Mezőgazdaság kiemelt szerepű

EREDMÉNYEK: A FEJLESZTÉSI PARADIGMA

Lengyeltóti		Vasvár
<p>Projekt jellegű fejlesztések</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Adott feladat elvégzésére;☐ A napi rutintól eltérő feladatra;☐ Meghatározott időszakra;	Szervezet	<p>Az ideiglenes tudás-szervezet</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Adott <i>problémák</i> megoldására☐ Meghatározott időszakra, de <i>rendszeresen</i>☐ <i>Folyamatos tudás és információ csere</i>
Alacsonyabb	Fejlesztési folyamatokban	Magasabb részvétel a
Központosított, top-down vidékfejlesztési paradigma	Fejlesztési paradigma	Integrált vidékfejlesztési paradigma

Köszönöm a figyelmet!

Megyesi Boldizsár

Megyesi.boldizsar@tk.mta.hu; megyesiboldizsar@hetfa.hu